

Візьми його і спали, як эретика.

А отці констанцького собору засідали собі спокійно далі, немов нічого не трапило ся.

Тисячі озброєних людей прийшли і повели Гуса за город. По дорозі він побачив — много огнів: то палили його книжки.

Коли прийшли на призначене місце, за городськими ворітьми, над рікою Реном, Гус упав навколішки і почав молити ся. Коли кат звелів йому ставати на огнище, Гус випростав ся і сказав голосно, так що чути було далеко:

— Ісусе Христе! Цю страшну ганебну смерть я терплю ради Євангелії та ради навчання слову Твоєму; терпітиму з покорою та смиренно.

Кати роздягли Гуса і привязали рюки назад до стовпа; під ноги підставили йому стільчика. Круг його наклали дров та соломи. Огнище сягало йому до підборіддя. В-останнє ще Гуса спитали, чи хоче він вратувати своє життя, зрікши ся эретицтва.

— Ні, — сказав Гус, — я не знаю за собою провини.

Тоді кати підпалили огнище. Гус став співати: "Христе, Сине Бога живого, помилуй мене." Але вітер роздув полумя, воно схопило ся догори, і Гус незабаром замовк.

Попіл мученика збрали кати і вкинули у Рен, щоб не зостало ся від Гуса і сліду.

Гус умер; до останньої хвилини серед пслумя та диму, призивав він імя Боже. Він не пожалів найдорожчого скарбу, — життя свого, щоб тільки совість чисту та незалежну зберегти, щоб ціною життя свого усьому сьвітові довести, що кож на людина повинна вірувати в Бога тільки так, як його совість говорить, і що цього права ніхто відібрати в неї не може... Це єсть найдорожче, найбільше право людини. І за це святе право не пожалів життя Іван Гус. Він здобув собі мученицький вінець, а його свята пам'ять повинна дорогою бути усім чесним людям, якої б віри чи з якого б народу вони не були. Будемо бажати, слідом за Шевченком:

"Щоб усі Славяне стали
Добрими братами,
І синами сонця правди,
І эретиками
Оттакими, як Констанцький
Эретик великий".

Такі эретики справді
"Мир мирові подарують
І славу во віки".